

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 14. decembra 2023. godine
Ref.br.: RK 2304/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI32/23

Podnosilac

Albin Avdullahu

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
Pml. br. 276/2022 od 8. avgusta 2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija, i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Albin Avdullahu, iz opštine Glogovac (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Albina Shala-Budakova, advokat u Lipljanu.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Pml. br. 276/2022] Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) od 8. avgusta 2022. godine u vezi sa rešenjem [PAM. br. 4/2022] Apelacionog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud) od 26. januara 2022. godine i rešenjem [PM. br. 323/2019] Osnovnog suda u Prištini – Odeljenje za maloletnike (u daljem tekstu: Osnovni sud) od 6. decembra 2022. godine.
3. Podnosilac zahteva je osporenu presudu primio 3. oktobra 2022. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je razmatranje ustavnosti osporene presude Vrhovnog suda, kojom su navodno povređena prava podnosioca zahteva, zagarantovana članovima 23. [Ljudsko dostojanstvo], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 35. [Sloboda kretanja] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 5. (Pravo na slobodu i bezbednost) i članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavu 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023 je objavljen u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu 15 dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe gore navedenog Poslovnika o radu. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78 (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018 i dalje će se primenjivati u slučajevima registrovanim u Sudu pre njegovog ukidanja, samo ako i u meri u kojoj su povoljnije za strane.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 6. februara 2023. godine, podnosilac je dostavio svoj zahtev putem pošte, koji je Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) primio 8. februara 2023. godine.
8. Dana 9. februara 2023. godine, predsednica Suda je odlukom [br.GJR.KI32/23] imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërxhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Nexhmi Rexhepi i Enver Peci (članovi).
9. Dana 13. februara 2023. godine, podnosilac zahteva je dostavio Sudu zvanični obrazac zahteva sa nekoliko dodatnih dokumenata u prilog svom zahtevu.
10. Dana 24. februara 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao jednu njegovu kopiju Vrhovnom sudu.

11. Dana 24. februara 2023. godine, Sud je tražio od Osnovnog suda u Prištini informacije o datumu kada je podnosilac zahteva primio osporenu presudu.
12. Dana 28. februara 2022. godine, Osnovni sud je dostavio Sudu traženu povratnicu, koja dokazuje da je osporena presuda uručena podnosiocu zahteva 3. oktobra 2022. godine.
13. Dana 14. novembra 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

14. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva učestvovao u tuči, u kojoj je nekoliko lica zadobilo povrede.
15. Iz spisa predmeta proizilazi da je Policija Kosova – Jedinica za opšte istrage u Prištini, podnela protiv podnosioca zahteva krivičnu prijavu sa šifrom predmeta [2019-AG-0546] iz Policijske stanice u Glogovcu, zbog sumnje da je izvršio krivično delo iz člana 187. Krivičnog zakonika Kosova br. 06/L-074 (u daljem tekstu: Krivični zakonik).
16. Iz spisa predmeta proizilazi da je Osnovno tužilaštvo u Prištini –Odeljenje za maloletnike rešenjem [PPM br. 310/19] sprovelo pripremni postupak za krivično delo iz člana 187. Krivičnog zakonika.
17. Dana 13. avgusta 2019. godine, Osnovni sud je rešenjem [PPM. br. 310/2019] odredio podnosiocu zahteva meru pritvora u trajanju od 15 (petnaest) dana.
18. Dana 22. avgusta 2019. godine, Osnovno tužilaštvo u Prištini je predložilo Osnovnom sudu produženje mere pritvora za još 15 (petnaest) dana.
19. Dana 23. avgusta 2019. godine, Osnovni sud, odnosno sudija za prethodni postupak je rešenjem [PPRM. br. 146/19] nakon zahteva tužioca produžio meru pritvora za još 15 (petnaest) dana, odnosno do 9. septembra 2019. godine.
20. Dana 6. septembra 2019. godine, Osnovno tužilaštvo u Prištini je predložilo Osnovnom sudu da se mera pritvora zameni merom kućnog pritvora.
21. Dana 13. septembra 2019. godine, Osnovno tužilaštvo u Prištini je predložilo Osnovnom sudu izricanje vaspitne mere pojačanog nadzora od strane organa starateljstva, u trajanju od jedne godine.
22. Dana 6. decembra 2021. godine, Osnovni sud je rešenjem [PM. br.323/2019] izrekao podnosiocu zahteva vaspitnu meru pojačanog nadzora od strane organa starateljstva u trajanju od jedne godine.
23. Protiv gore navedenog rešenja, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, kao i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.
24. Dana 26. januara 2022. godine, Apelacioni sud je rešenjem [PAM. br. 4/2022] odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio rešenje Osnovnog suda.
25. Protiv gore navedenog rešenja, podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog

zakona i odluke o kazni, sa predlogom da se zahtev usvoji kao osnovan, tako da se pobijana rešenja preinače i maloletno lice oslobodi vaspitne mere ili da se rešenja ukinu i predmet vrati na ponovno suđenje.

26. Dana 12. jula 2022. godine, Kancelarija glavnog državnog tužioca je podneskom [KMLP.II. br. 169/2022] predložila da se zahtev za zaštitu zakonitosti odbije kao neosnovan.
27. Dana 25. avgusta 2022. godine, Vrhovni sud je presudom [Pml. br. 276/2022] odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti, sa obrazloženjem da je *“prvostepeni sud pravilno postupio kada je maloletniku izrekao ovu meru, zbog toga što je u najboljem interesu maloletnika, kako je predviđeno u članu 13.1 ZPM-a i članu 3.1 Konvencije o pravima deteta”*.

Navodi podnosioca zahteva

28. Podnosilac zahteva navodi da su odluke redovnih sudova donete uz povredu njegovih osnovnih prava i sloboda, zagarantovanih članom 23. [Ljudsko dostojanstvo], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 35. [Sloboda kretanja] Ustava u vezi sa članom 5. (Pravo na slobodu i bezbednost) i članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP.
29. Povodom navoda o povredi članova 23. i 35. Ustava, podnosilac zahteva naglašava da se: *“Samim tim što je tužilaštvo naložilo njegovo hapšenje, a zatim Osnovni sud u Prištini – Odeljenje za maloletnikenjegovu pritvaranje, potom kućni pritvor i na kraju i vaspitna mera nadzora od strane organa starateljstva, za krivično delo koje nije izvršio i ne postoji nijedan dokaz koji bi potvrdio suprotno, ispostavlja da je narušeno njegovo dostojanstvo. To stoga što je sveukupnost moralnih i ljudskih vrednosti (dostojanstva) koje je i CSR istakao u anketi, izbledela do te mere da je maloletnik izolovan i od društva zbog ismevanja i stigmatizacije koji mu se vrše, u toj meri da se rizikuje da ne nastavi školovanje kao jedno od osnovnih ustavnih prava. Stoga, s pravom smatramo da je samovoljnim lišavanjem maloletnika slobode kretanja, povređen član 23. Ustava Republike Kosovo”*.
30. Povodom navoda o povredi člana 31. Ustava, podnosilac zahteva ističe: *“S obzirom na to da je članom 31.7 Ustava Kosova utvrđeno da: "Sudski postupci koji se odnose na maloletnike se regulišu zakonom, poštujući posebne uredbe i procedure za maloletnike", jasno se vidi da su zakonski postupci protiv maloletnika konkretniji i da se razlikuju od zakonskih postupaka koji se vode protiv punoletnih lica. Ovu ustavnu odredbu je prvo prekršilo Osnovno tužilaštvo u Prištini jer je naložilo pritvaranje maloletnog lica u trajanju od 48 sati, uprkos tome što je Zakonikom pravde o maloletnicima (ZPM) u članu 60.4 utvrđeno da privremeno hapšenje ili zadržavanje maloletnika ne može da traje duže od 24 sata. Po isteku ovog perioda, policija treba da oslobodi maloletnika, osim ako sudija za maloletnike odredi pritvor”*.
31. Podnosilac zahteva dalje naglašava: *“Osnovno tužilaštvo u Prištini je prekršilo član 52.2, kojim je utvrđeno da za krivična dela koja su kažnjiva kaznom zatvora kraćom od tri godine ili novčanom kaznom, državni tužilac za maloletnike može da odluči da pokretne pripremi postupak iako postoji osnovana sumnja da je maloletnik izvršio krivično delo, ako državni tužilac smatra da ne bi bilo odgovarajuće da bude vođen postupak protiv maloletnika zbog prirode krivičnog dela, okolnosti pod kojima je izvršeno, odsustva ozbiljne štete ili posledica za oštećenog, kao i prošlosti maloletnika i njegovih ličnih osobina. Ovo ukoliko bi postojala osnovana sumnja da je izvršio krivično delo, ali je u konkretnom slučaju, u nedostatku dokaza, bilo*

potrebno postupiti na osnovu člana 56., kojim je utvrđeno da državni tužilac okončava pripremni postupak ako je u bilo koje vreme očigledno iz prikupljenih dokaza da ne postoji opravdana sumnja da je maloletnik izvršio naznačeno krivično delo”.

32. Podnosilac zahteva dalje navodi da je do povrede člana 31.7 Ustava u vezi sa članovima 5. i 6. EKLJP došlo kao rezultat odluka redovnih sudova, konkretno kao rezultat odluke Vrhovnog suda, koji je *“[...]presudom Pml. br. 276/2022, bez ikakvog osnova, odbio zahtev za zaštitu zakonitosti. Presuda je doneta u suprotnosti sa članom 437. Zakonika o krivičnom postupku, jer su u zahtevu za zaštitu zakonitosti navedene povrede zakona čija osnova je u dokazima koji su izvedeni u sudu tokom sudskog pretresa”.*
33. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda, *“da isti utvrdi da su rešenje Osnovnog suda u Prištini –Odeljenje za maloletnike PM. br. 323/2019, rešenje Apelacionog suda PAM. br. 4/2022 i presuda Vrhovnog suda Kosova PML. br. 276/2022, doneti u suprotnosti sa procesnim garancijama utvrđenim članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima, zbog nedostatka obrazložene sudske odluke i proizvoljnog tumačenja i primene zakona, te da vrati predmet Osnovnom sudu na ponovno razmatranje”.*

Relevantne odredbe Zakona i Poslovnika

Zakon o Ustavnom sudu Republike Kosovo

Član 49.
(Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog”.

Poslovník

Pravilo 34.
(Kriterijumi prihvatljivosti)

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

c) Ako je zahtev podnet u roku od četiri (4) meseca od dana kada je odluka po poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva, i [...].”

Prihvatljivost zahteva

34. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom. S tim u vezi, prema stavu 1. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, Sud odlučuje samo o slučajevima koje su ovlašćene strane podnele Sudu na zakonit način. Takođe, prema stavu 7. istog člana Ustava, pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova individualna prava i

- slobode koje im garantuje Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva pravna sredstva utvrđena zakonom.
35. Sud se dalje poziva na uslove prihvatljivosti koji su dalje precizirani u Zakonu. S tim u vezi, prema stavu 1. člana 47. (Individualni zahtevi), svaka osoba ima pravo da zatraži od Suda pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagantovana individualna prava i slobode krši neki javni organ. Prema stavu 2. istog člana, osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.
 36. Što se tiče ispunjenosti ovih uslova, Sud najpre naglašava da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu [Pml. br. 276/2022] Vrhovnog suda od 8. avgusta 2022. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva određena zakonom.
 37. Međutim, Sud takođe naglašava da se prema članu 49. (Rokovi) Zakona, zahtev mora podneti u roku od četiri (4) meseca. Rok počinje da teče od dana kada je podnosiocu zahteva uručena sudska odluka. Ovaj zahtev je utvrđen i tačkom (c) stava (1) pravila 34 (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika, kojom je propisano da se zahtev podnosi u roku od četiri (4) meseca od dana kada je odluka po poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva.
 38. U tom kontekstu, u okolnostima konkretnog slučaja, Sud podseća da povratnica koju je dostavio Osnovni sud potvrđuje da je podnosilac zahteva osporeni akt primio 3. oktobra 2022. godine. Podnosilac zahteva je putem pošte dostavio zahtev Sudu 6. februara 2023. godine. Shodno tome, Sud utvrđuje da je zahtev podnet nakon zakonskog roka od 4 (četiri) meseca koji je utvrđen Zakonom i Poslovníkom i samim tim neprihvatljiv za razmatranje.
 39. Sud podseća da je svrha zakonskog roka od 4 (četiri) meseca, prema članu 49. Zakona i pravilu 34 (1) (c) Poslovnika, ta da promovise pravnu sigurnost, tako što će osigurati da predmeti koji pokreću ustavna pitanja budu rešeni u razumnom roku i da ranije odluke ne budu kontinuirano predmet osporavanja (vidi, između ostalog, slučajeve Suda: [KI48/21](#), podnosilac *Xhavit R. Sadrija*, rešenje o neprihvatljivosti od 30. juna 2021. godine, stav 44; i [KI45/21](#), podnosilac *Samedin Bytyqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. maja 2021. godine, stav 35, vidi, takođe, predmet ESLJP-a [Mocanu i drugi protiv Rumunije, br. 10865/09, 45886/07](#) i 32431/08, od 17. septembra 2014. godine, stav 258).
 40. U zaključku, iz napred izloženih razloga, Sud utvrđuje da zahtev nije podnet u zakonskom roku određenom članom 49. Zakona i pravilom 34 (1) (c) Poslovnika i shodno tome, Sud ne može da razmotri meritum slučaja, odnosno da su osporenim presudom povređena ustavna prava podnosioca zahteva.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20. i 49. Zakona i na osnovu pravila 34 (1) (c) Poslovnika, dana 14. novembra 2023. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatić

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani